

SANAYİ DÜNYASI İÇİN GİDİŞATA DAİR NOTLAR

TRENDS UPDATE

15 Ekim 2024 (Periyodik Yayın Değildir)

Avrupa Komisyonu salı günü yayınladığı Zeytinyağı Tarımsal Görünüm raporuna göre:

ARZ TARAFI: İtalya'da daha az elverişli bir ürün yılı yaşanmasına rağmen; önde gelen zeytinyağı üreticisi İspanya'nın kuraklıktan kurtulmasıyla birlikte zeytinyağı arzı Avrupa'da geçen sezona göre %31, beş yıllık ortalamaya göre ise %9 artacaktır. Bu arz toparlanmasının fiyatlarda son dönemde yaşanan gevşemeyi muhtemelen uzatacaktır. İspanya Tarım Bakanlığı tahminine göre ise sadece İspanya için zeytinyağı üretimi önceki yıla göre %48 artacaktır. Reuters ise Tunus ve Türkiye'deki güçlü hasatların fiyat etkileyeceğini açıkladı.

TALEP TARAFI: Geçtiğimiz iki yıldaki kuraklık ve sıcak hava dalgaları İspanya'daki üretimi düşürdü, zeytinyağı fiyatları iki katına çıkardı ve hanelerin 2024'ün ilk yarısında tüketim kalıplarında ani bir değişiklikle zeytinyağından daha fazla Ayçiçek yağı satın almasına yol açtı. Şimdi hanelerin tekrar zeytinyağına geri dönüp dönmeyeceğinin belirsiz olduğu düşünülüyor. AB genelinde tüketimin son iki yılda %22 düşükten sonra 2024/2025'te %7 artacağı tahmin ediliyor.

Financial Times: zeytin üreten mega çiftlikler, fiyatlar rekor seviyelere yakın kalmaya devam ederken, uzun süredir küçük çiftçilerin hakim olduğu bir zeytinyağı pazarına tecavüz ediyor.

QNB Türkiye Genel Müdürü Ömür Tan bireysel kredilerde sert yükselen takipteki alacak sorununun, ticari kredilerde de 2025'in ilk yarısında etkili olacağına dikkat çekti. Pandemi döneminden sonra yüzde 14-15 ile ticari kredi kullanıp bunları doğru yatırıma kullanan yani şirketin geleceğine harcayanlar için sorun olmaması gerektiğini vurgulayan Tan, ancak bu paralar doğru yere kullanılmadıysa sorun görüleceğini dile getirdi.

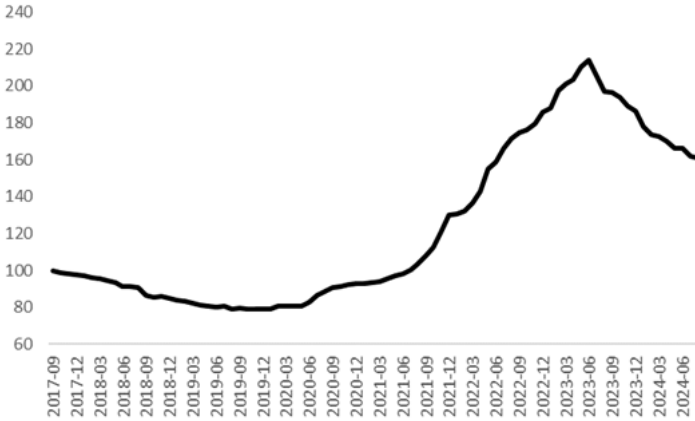
Kibar Holding YKB Ali Kibar: Assan Alüminyum'da üretim hattının dijitalleştirilmesi amaçlı Dilovası'ndaki üretim tesisi modernizasyonu için son üç yılda 120 milyon dolar yatırım gerçekleşti. Assan Alüminyum, üretimdeki tüm verileri anlık işleyecek bir sisteme geçti. Bu sistemle şirket, müşterilerinin üretim kapasitelerini inceleyip buna göre kendi üretimini ayarlıyor. Yani bir anlamda, müşterinin rafında azalan ürününü tespit edip, üretimini gerçekleştiriyor.

ABD ve Avrupa Birliği sınırları içerisinde planlanan iki yeni yatırım, 300 ile 600 milyon dolar arasında maliyetle gerçekleşecek.

Sanayi meşakkatli şey. Bana bir gün sanayicinin ne zaman para kazandığını anlatmışlardı. Sanayide rekabetçi olmak için sürekli makineye yatırım yaparsın, sürekli yenilersin. Ama sanayici ne zaman para kazanır? Arsasına inşaat yaptığı zaman. Cevabı bu. Bana göre sanayicilik sosyal sorumluluk projesidir.

Kibar Holding CEO'su Haluk Kayabaşı, "Bu yıl gerçekleşen enflasyon oranında zam yapmayı bütçeliyoruz. Geçmiş iki yıl öyle olmadı. Grup olarak gerçekleşen enflasyonun 5 puan üstünde ücret artışı yapıyoruz" dedi.

Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi (BETAM) tarafından hazırlanan rapora göre konut satın alma son yedi yılda altından sonra en kârlı ikinci yatırım oldu. Reel konut fiyat endeksi:

Öğretim üyesi Gökhan Şahin Güneş: sahibinden.com verilerine göre 2017 Eylül - 2024 Ağustos döneminde kiralamak amacıyla konuta yatırımın, altın hariç, vadeli mevduat, döviz ve borsaya yatırımdan daha yüksek bir getiri sağladı.

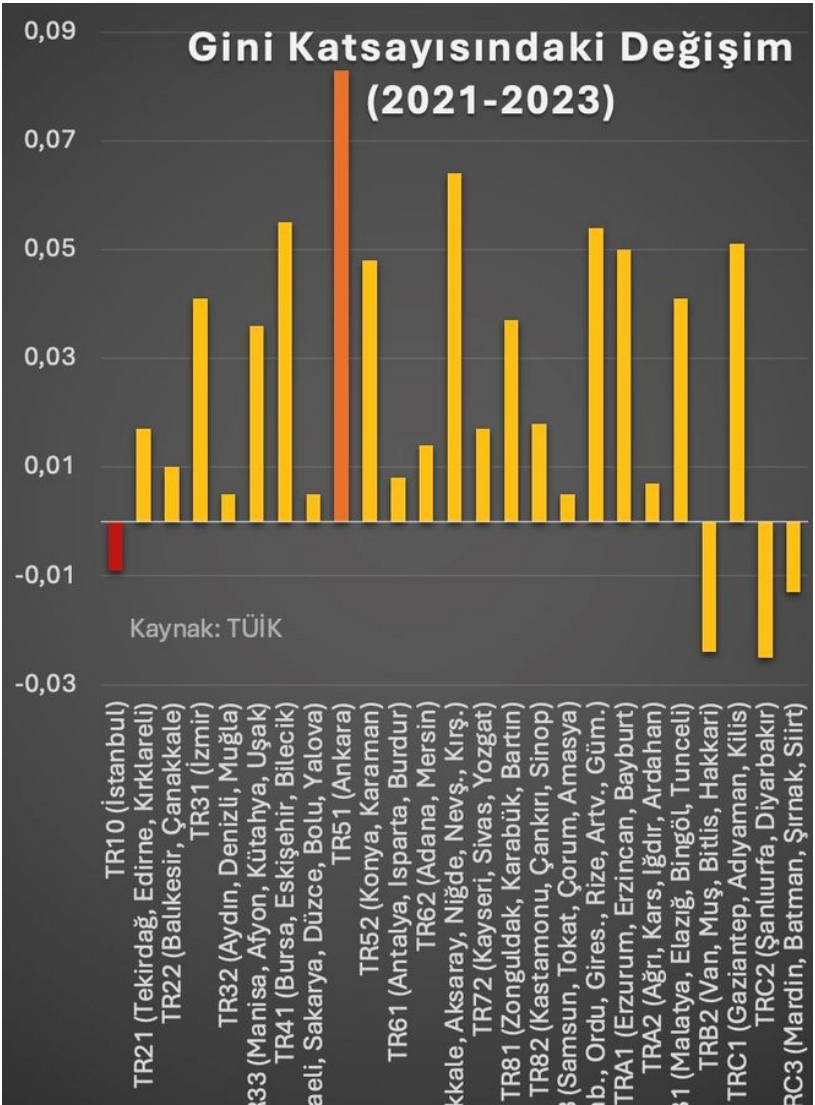
Servet Yıldırım: Ancak bu sonuç, bundan sonra hep böyle olacağını göstermiyor. Mesela 2020 yılı ortasında kamu bankaları yüzde 0,64 gibi tarihi düşük seviyeden aylık faizle konut kredisi kullanırmaya başladı. Türkiye konut piyasasına hiç bu kadar güçlü bir şok verilmemişti ve bu şokla konut talebi canlandı, fiyatlar şişti.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre, Türkiye'de 1 Ekim 2023-30 Eylül 2024 arası dönemi kapsayan su/tarım yılı yağışlarında en fazla azalma %17 ile Ege Bölgesi'nde kaydedildi.

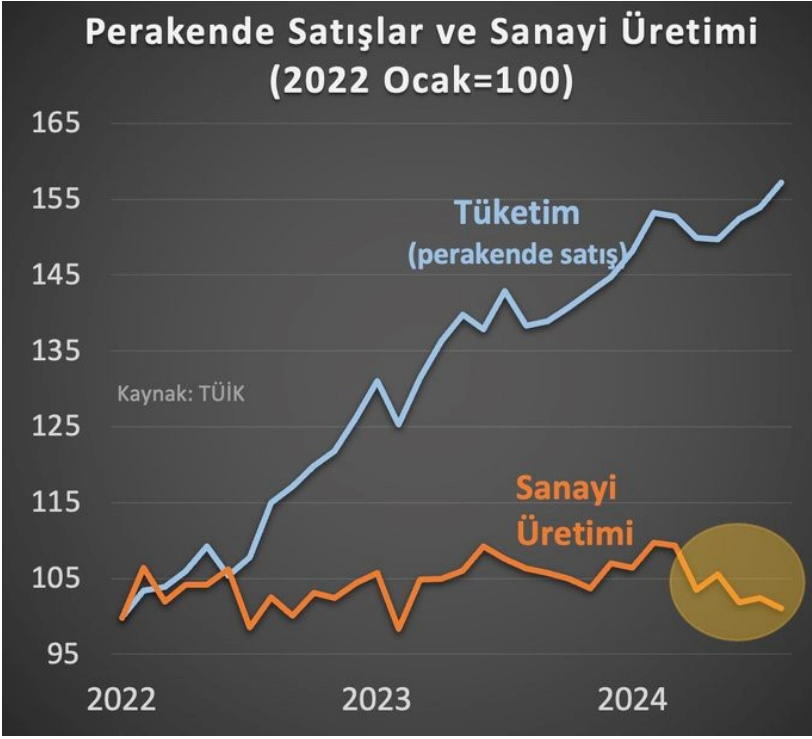
Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Vergi Denetim Kurulunun (VDK) vergi müfettişlerinden oluşan ekipler yurt genelinde büyük şirketlere yönelik yoğun bir denetim programına hazırlanıyor” diye konuştu. “Riskli olduğu değerlendirilen 3 bin 400 büyük şirket izaha davet edilecek. İzah istenen konular arasında enflasyon düzeltmesi hükümlerinin mevzuata aykırı olarak vergi matrahını aşındıracak şekilde uygulanması da yer alıyor.”

Hakan Kara: TÜİK verilerine göre 2021 sonrası yüksek enflasyon döneminde hemen bütün bölgelerde gelir dağılımı bozulmuş (İstanbul ve kısmen Güneydoğu Anadolu hariç). En fazla bozulma memur ve memur emeklisi kenti Ankara'da (turuncu).

(Not: İzmir 4. Çubuk ile ifade edilmiş ve gelir dağılımındaki bozulma fazla iken Aydın, Denizli, Muğla 5. Çubuk ile ifade edilmiş ve gelir dağılımındaki bozulma küçük)

Hakan Kara: Ekonomi yavaşlıyor ama yanlış yerden yavaşlıyor.:

11 Ekim 2024 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine ilişkin Tebliğ ile; "Çelik ithalatına gümrük önlemleri geldi. Çin, Hindistan, Japonya ve Rusya menşeli HRC ürünlerini kapsıyor."